

Retningslinjer for Den norske jordmorforenings kontakt med kommersielle aktører

Definisjoner

Den norske jordmorforening er å forstå som både medlemmer, tillitsvalgte og ansatte når disse opptrer på vegne av Dnj

- Med kommersielle aktører menes leverandører, produsenter og sponsorer som leverer varer og/eller tjenester.
- Nærmeste overordnede er i dette dokumentet å forstå som: forbundsleder, generalsekretær og fylkesledere

Differensiering

Dnj har ulike roller overfor kommersielle aktører i forskjellige sammenhenger:

- Dnj opptrer som en interesseorganisasjon for jordmødre med målsetting om å inngå best mulige avtaler for sine medlemmer.
- Dnj har et pasientperspektiv på vegne av våre medlemmer og er i en slik rolle ivaretager av Helsepersonellovens bestemmelser.
- Dnj er en virksomhet og kjøper varer og/eller tjenester av kommersielle aktører.

Bakgrunn:

Dnj er arbeidstaker- og fagorganisasjon for jordmødre. I alt vårt arbeid skal vi sørge for at Dnj og jordmødre fremstår i et godt lys. Ansatte og valgte skal unngå atferd som kan skape tvil om egen eller andres integritet og habilitet.

Formål:

Bidra til at samhandling mellom Dnj og kommersielle aktører skjer på en forsvarlig og tillitsvekkende måte.

Prinsipper for samhandling

- Samhandling og samarbeid mellom Dnj og kommersielle aktører skal skje i former og på måter som ikke svekker jordmødrenes eller Dnjs

troverdighet og som verken skaper integritetsproblemer eller avhengighetsforhold

- All samhandling skal være preget av åpenhet, saklighet, etterprøvnbarhet og uavhengighet til ulike samarbeidspartnere.
- Det skal ikke forekomme favorisering av enkelte kommersielle aktører. Et samarbeid skal baseres på nøytralitet og likeverdige tilbud om markedsføring.
- De kommersielle aktørenes informasjon til Dnj skal være åpen og objektiv, og så langt det er mulig, produsentuavhengig.
- All kontakt med kommersielle aktører som innebærer forpliktelser for Dnj skal avklares med nærmeste overordnede (se definisjon).
- Avtaler mellom Dnj og næringsliv/industri må være etisk og faglig forsvarlig, slik at brukere ikke blir utsatt for rådgivning eller påvirkning som ikke er etisk eller faglig korrekt.
- Samarbeidsavtaler skal ikke gjøres med firmaer som markedsfører produkter som er uforenlige med nasjonale/internasjonale anbefalinger for jordmorfaget
- Samarbeid mellom kommersielle aktører og Dnj nedfelles i en skriftlig kontrakt.

Utdypende kommentarer til prinsippene:

Dnj forutsetter at medlemmer og ansatte setter seg inn i og anvender ”Forskrift om helsepersonells adgang til å motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse i tjenesten.” Jordmødre må forsikre seg om at deres deltagelse i slike arrangement er i tråd med arbeidsgivers retningslinjer, og er godkjent av nærmeste leder.

Faglige møter, kurs og kongresser arrangert av kommersielle aktører i samarbeid med Dnj

- Informasjon fra næringsliv/industri er nyttig ved presentasjon av ny forskning eller kunnskap, erfaring ved bruk av produkter, eller veiledning som sikrer riktig bruk av produktene.
- Informasjonen skal være av høy faglig kvalitet og relevant for jordmorfaget.
- Informasjonsmateriell som skal presenteres for brukere bør være produktinformativt, og ikke bære preg av kommersiell markedsføring.
- Ved arrangementer i regi av, eller i samarbeid med næringsliv/industri, skal det faglige program utgjøre minst fem timer på vanlige virkedager og minst tre timer på lørdager. Ved reiser til

utlandet skal arrangementet ha faglig forankring til reisemålet. Overnatting, bespisning og reise kan dekkes fullt ut av næringsliv/industri, men ikke-faglige aktiviteter skal ikke bekostes av disse.

- Dnj må vurdere om alle aktuelle leverandører får samme mulighet til å holde faglige oppdateringskurs. Det må tilstrebes at flere leverandører/produsenter deltar på samme møte/kurs/kongress. Samarbeidet mellom Dnj og den enkelte leverandør skal godkjennes av nærmeste overordnede. Dnjs logo skal ikke brukes i markedsøyemed uten at det er godkjent av leder.

Faglige møter, kurs og kongresser arrangert av Dnj i samarbeid med kommersielle aktører

- Ved arrangementer i regi av Dnj skal det tydelig framgå hva som er faglig informasjon, og hva som er produktinformasjon fra næringsliv/industri.
- Det skal gis likelydende tilbud til alle leverandører som ønsker å ha utstilling eller på andre måter vil delta.
- Samarbeidet nedfelles i en skriftlig og åpen avtale som forhåndsgodkjennes av nærmeste overordnede. (Dnj har utarbeidet en standardkontrakt til dette formålet).
- Det må tilstrebes at flere leverandører/produsenter deltar på samme møte/kurs/kongress.
- Kommersielle aktørers logo skal ikke benyttes i markedsøyemed uten at dette er godkjent av nærmeste overordnede.

Stipend mv.

Kommersielle aktører kan yte økonomisk støtte i form av stipend, fonds og priser som forvaltes av Dnj. Det må utarbeides åpne kriterier for tildelingen. Kriteriene kan evt. utarbeides i samarbeid mellom partene og godkjennes av nærmeste overordnede.

Forsknings- og utviklingsprosjekter hvor Dnj er part

Skriftlige avtaler/forpliktende kontrakter inngås etter gjeldende nasjonale og internasjonale regler. Forskningsrådets retningslinjer legges til grunn, disse finnes på forskningsrådets nettsider; www.forskningsradet.no. Kontraktene skal godkjennes av nærmeste overordnede.

Honorering av oppdrag

En eventuell utbetaling av honorar i forbindelse med forelesning, undervisning i gruppe, deltakelse i programkomité, møteledelse, rådgivningspanel, fagråd mv honoreres etter åpen og skriftlig avtale i overensstemmelse med god regnskapsskikk.

Reklamemateriell og gaver

Gaver, provisjon, tjenester eller annet som er egnet til å påvirke tjenestelige handlinger på en utilbørlig måte, skal ikke forekomme. Også mottak av faglige gaver, for eksempel i form av faglitteratur eller faglige hjelpemidler vil kunne være egnet til å påvirke på en utilbørlig måte. I likhet med hva som gjelder for gaver og tjenester generelt må man her foreta en konkret helhetsvurdering hvor gavens/tjenestens økonomiske verdi er sentral. Dnj krever at ytelser (gaver/tjenester (herunder reiser) mv) skal ha en ubetydelig verdi. Det henvises til helsepersonelloven § 9 (+ forskrifter...)

Krav om varsling

Varsling om kritikkverdige forhold, misligheter, alvorlige feil eller svakheter i systemet – er en berettiget og lojal handling. I Dnj rapporteres varsling om kritikkverdige forhold til nærmeste overordnede. Er overordnet involvert, er det anledning å fravike dette. Henvendelsene vil da gå til generalsekretær i Dnj og/eller leder. Det er anledning til å melde om irregulære forhold anonymt.

Sanksjonsbestemmelse

Overtredelser av Helsepersonelloven § 9 vil kunne rammes av lovens sanksjonsbestemmelser. Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylket skal føre tilsyn med landets helsetjenester og helsepersonell. I alvorlige tilfeller kan helsepersonells autorisasjon bli tilbakekalt (§ 57). Også § 67 i helsepersonelloven om straff, samt straffelovens korrupsjonsbestemmelser kan komme til anvendelse. Dnjs vedtekter § 11 omhandler eksklusjon. Sentralstyret kan treffe vedtak om å ekskludere et medlem av foreningen, dersom medlemmet har satt seg utover foreningens vedtekter, eller på annen måte anses å ha handlet til alvorlig skade for sitt yrke eller foreningen.

For ansatte i Dnj vil overtredelser kunne resultere i advarsel og i grove tilfeller ha konsekvenser for ansettelsesforholdet.